

BIO-EILAND

Reis mee naar Bio-eiland, waar je heerlijk vrij kunt luieren. De mensen houden van het buitenleven en passen goed op het land waarop ze wonen. Bekijk het plaatje van het eiland hieronder en beantwoord dan de vragen.

De mensen op dit eiland zijn 'zelfvoorzienend'. Dat betekent dat ze alles wat ze nodig hebben zelf produceren. Ze verbouwen hun eigen voedsel, dus ze hoeven geen brandstof te verbruiken door het uit een ander land te laten komen.

Zonnepanelen en windmolens zetten zonlicht en wind om in duurzame energie zonder dat er schadelijke, vervuulende gassen vrijkomen.

VRAGEN

1. Welke dieren wonen er in het bos in het westen van het eiland?
2. Hoeveel vlaggen zie je op het eiland?
3. Wat krijg je als je alle nummers op de kajakken in de zee rond het eiland bij elkaar optelt?
4. Liggen de moestuintjes in het noorden of in het oosten?
5. Hoeveel windmolens zie je op het eiland?
6. Hoeveel kikkers zitten er in of naast de vijver?

Je kunt je vrienden of familie ook uitdagen om de vragen uit hun hoofd te beantwoorden. Laat ze twee minuten kijken en wacht af hoeveel antwoorden ze dan kunnen geven.

PAKKETJE NECTAR

Deze bezige bij heeft vanochtend haar nectar verzameld en wil nu terug naar de korf. Help haar door het doolhof van zeshoeken de weg naar huis te vinden om haar kostbare goedje af te leveren.

Bijen verzamelen nectar uit planten, die ze in hun maag omzetten in honing. De honing wordt in honingraten in de korf bewaard.

BEGIN

EIND

HONINGJACHT

Deze honingbijen hebben honger en zijn in een bloementuin op zoek naar nectar. Lees de hints en verbind elke bij met de juiste bloem.

A.

Zoek een bloem die niet paars of roze is en binnenin een andere kleur heeft dan de bloemblaaden.

B.

Zoek een muzikale bloem. Deze bloem houdt van schaduw en heeft ronde bloemblaadjes.

C.

Zoek een plant met een dierennaam. Er zitten meerdere bloemen aan de steel en de bloemen kijken omhoog naar de zon.

Bloemen planten zich voort met stuifmeel van andere bloemen. Als een bij een bloem bezoekt, blijft er een beetje stuifmeel aan haar harige lijf kleven. Dat gaat mee naar de volgende bloem. Dit heet bestuiven. Meer dan 30% van alle planten gebruiken bijen voor bestuiving.

Helaas sterven de bijen langzaam uit. Dit komt onder andere door pesticiden die mensen gebruiken om groente en fruit te beschermen, en die ook de bijen schaden. Je kunt de bijtjes een handje helpen door hun favoriete bloemen in je tuin te planten, zoals lavendel en kamperfoelie, zodat ze iets lekkers te eten hebben.

Vinshoedskruid

Kattenkruid

Gouden Stertelbloem

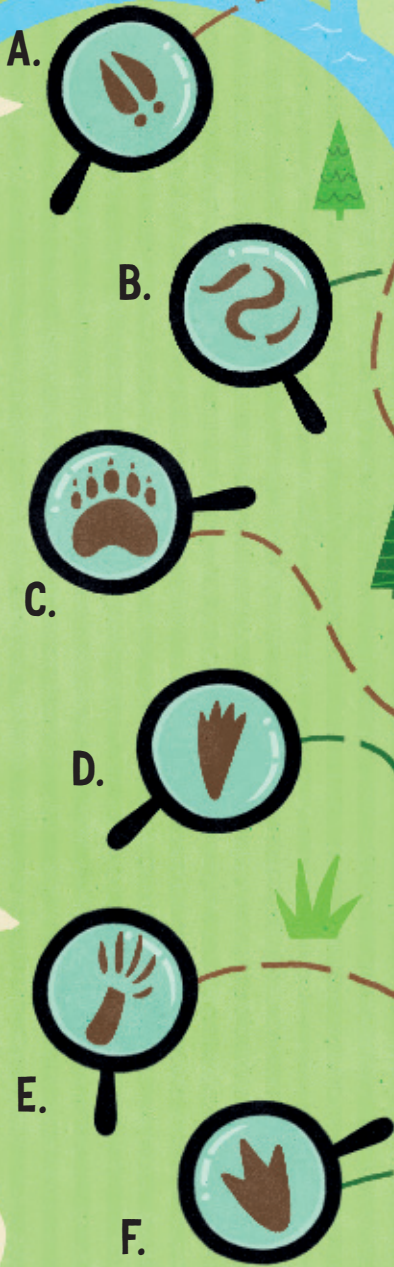
Nazois

Violetje

Rudbeckia

SPOORZOEKEN

In Yellowstone National Park in Noord-Amerika wonen heel veel soorten dieren. Volg de lijntjes om te zien welk spoor bij welk dier hoort.

Yellowstone National Park is ongeveer 9000 km² groot. Sommige stukken zijn bedekt met sneeuw, andere stukken zijn warm en droog, en er staan 14 bergen.

In Yellowstone zijn een paar van de oudste weerstations van de VS te vinden. Die staan al sinds 1894 te werken. Tegenwoordig worden ook satellieten gebruikt om de stijgende temperatuur in het gebied te meten.

GRIZZLYBEER

RODE EEKHOORN

AMERIKAANSE HAAS

WITSTAARTHERT

WILDE EEND

RATELSLANG

Veel dieren en planten in Yellowstone lijden onder de klimaatverandering. De opwarming leidt tot brandgevaar en plagen van schorskevers, die schadelijk zijn voor de bomen.

BEWONERS VAN HET REGENWOUD

Het regenwoud barst van de kleurrijke dieren en tropische planten. Tel van alle planten en dieren op de lijst hoeveel je er op het plaatje ziet, en tel je antwoorden bij elkaar op. Heb jij ze allemaal gezien?

De helft van alle planten- en diersoorten komt uit het regenwoud. Alles wat hier leeft, kan goed tegen de vochtige hitte en het donker.

LIJST

GATENPLANT-
BLAD

ARA

CACAOBOON

ORCHIDEE

PIËLGIFKIKKER

TOTAAL = 43

Het Amazonewoud in Zuid-Amerika is het grootste regenwoud ter wereld. Helaas heeft dit gebied ook de meeste bomen verloren door ontbossing. Een van de redenen dat bomen worden omgehakt, is om plaats te maken voor vee.

FOSSIELE BRANDSTOF-FEITJES

Fossiele brandstoffen, bijvoorbeeld olie of kolen, worden diep in de aarde gemaakt. Dan worden ze opgegraven en als brandstof gebruikt voor van alles, van auto's tot lampen. Maak de feitjes hieronder af met de juiste woorden uit de lijst.

FOSSIELE BRANDSTOF-FEITJES

1. Kolen ontstaan als _____ doodgaan. Die worden bedekt met grond en tot _____ geperst.
2. Ongeveer ____ van alle energie ter wereld komt uit fossiele brandstof.
3. Natuurgas ruikt niet maar kan erg gevaarlijk zijn. Door het goedje mercaptan toe te voegen, ruikt het naar _____, waardoor je het beter opmerkt.
4. Met de huidige snelheid waarmee we de brandstof gebruiken, zal onze voorraad _____ in het jaar 2052 op zijn.
5. Bij het verbranden van fossiele brandstof voor energie komt _____ vrij, dat opwarming veroorzaakt.
6. Kerncentrales wekken goedkope energie op, maar zijn duur om te bouwen. Er komen ook gevaarlijke _____ vrij.
7. Olie komt voort uit plankton, _____ en andere materie die op de bodem van de oceaan terecht kwam en begraven werd.
8. Ruwe aardolie wordt gebruikt om _____ te maken.
9. De meeste elektriciteit in Amerika wordt opgewekt uit _____
10. _____ is een duurzame energiebron. Dat betekent dat die bron nooit op zal raken.

WOORDENLIJST

RADIOACTIEVE STOFFEN	ZONNE-ENERGIE
PLANTEN	BENZINE
STEEN	KOOLSTOFDIOXIDE
NATUURGAS	ALGEN
80%	ROTTE EIERN
AARDOLIE	

Fossiele brandstoffen zijn 'niet duurzaam'. Dat betekent dat we geen nieuwe kunnen maken als de bron op is.

Olie wordt gewonnen door in de grond te boren. Veel oliebronnen worden in zee geboord, zodat olie tussen het gesteente onder de zeebodem vandaan gehaald kan worden.

